

KESKKONNAAMET

24. Tööleht: Põllumajandus

Mõiste: Põllumajandus on majandusharu, mis tegeleb mulla harimise, toidu, loomasööda ning looduslike toorainete tootmisega teatud kultuurtaimede ja koduloomade kasvatamise teel. Põllumajandusharude rühmad on taimekasvatus ja loomakasvatus.

1. Arvatakse, et maaharimine ja põllumajandus Lähis-Idas algas umbes:
  - a. 5000 aastat tagasi;
  - b. 10 000 aastat tagasi;*
  - c. 20 000 aastat tagasi;
2. Eesti aladel hakati maad harima umbes:
  - a. 5000 aastat tagasi;*
  - b. 10 000 aastat tagasi;
  - c. 20 000 aastat tagasi;
3. Kui palju maakera tööjulistest inimestest töötavad põllumajanduses?
  - a. 10%;
  - b. Umbes pool;
  - c. Ligi kolmandik;*
4. Kogu maailma elamiskõlblikust maast on muudetud põllumaaks umbes:
  - a. 20%;
  - b. 50%;*
  - c. 70%;
5. Kuidas nimetatakse põllumajandust, mis arvestab ja säästab looduskeskkonda ning ökoloogilist tasakaalu?
  - a. Roheline põllumajandus;
  - b. Ökopõllumajandus;
  - c. Mahepõllumajandus;*
6. Millise taime põldu mürgitatakse klipis?
  - a. Kaera;
  - b. Herne;
  - c. Rapsi;*
  - d. Lupiini;

Arutlemisteemad:

1. **Põllumajanduse tähtsus Eestis. Miks on riigile vaja põllumajandust? Miks on oluline tarbida kohalikku toitu?** *Põllumajandus on loomulik osa igapäeva elust. Meil on vaja toitu ja kuna me igaüks ise toitu toota ei saa, peab seda tegema keegi kuskil mujal. Mida kaugemalt toit tuuakse seda rohkem energiat selle jaoks kulub ning tihti ei pruugi see keskkonnale kasulik olla. Kohaliku toidu tarbimine annab tööd kohalikele inimestele ja*

edendab majandust. Kohaliku toidu tarbimine võib vähendada ka ökoloogilist jalajälge. Lisaks on kohalik toit oluline ka julgeoleku aspektist.

2. **Põllumajandus ja keskkond.** Metsade raie, liigne veekasutus, erosioon, üleujutused, põllumajandusreostus ning taime- ja loomamürgid on kõik põllumajandusega kaasnevad probleemid. Eestis on suureks probleemiks lämmastiku- ning fosforiühendite sattumine Läänemeresse, mis põhjustab eutrofeerumist.

3. **Kas mahepõllumajandus on lahendus?** Mahepõllumajanduses ei tohi kasutada GMO ja nendest toodetud tooteid. Kasutada võib vaid piiratud arvu valdavalt looduslike lisa- ja abiaineid. Saagikus on üldjuhul väiksem. Toodete hind on kõrgem.

4. **Geneetiliselt muundatud organismide (GMO-de) kasutamine põllumajanduses ja nende võimalikud ohud?** Kuigi geneetiliselt muundatud organismid, mida on lubatud kasutada toiduna, on läbinud väga korraliku teadusliku kontrolli ja nende ohtu inimese tervisele pole näidatud, on avalik vastumeelsus neile siiski suur. Suurimad ohud GMO-de laialdasel kasvatamisel on geenide liikumine mitte muundatud organismidele läbi looduslike protsesside. Ka on juhitud tähelepanu, et firmad võivad soovida genee patenteerida ning seeläbi turgu kontrollida.

5. **Mesilased ja põllumajandus.** Mesilaste roll ökosüsteemis (põllumajanduskultuuride tolmeldamisele ja kultuuride saagikusele). Viimastel aastatel on palju rääkinud mesilaste arvukuse vähenemisest ja sellest, kui suur probleem see tulevikus nii looduslikele ökosüsteemidele kui ka meie põllumajandusele võib olla. Tänapäev ei ole veel täiesti kindel, miks see toimub kuigi põhjuseid on otsitud nii haiguste kui ka putukamürkide seast.

Huvitavat lisamaterjali:

https://www.youtube.com/watch?v=Yocja_N5s1I - Põllumajanduse revolutsioon, CrashCourse

<https://www.youtube.com/watch?v=gl5GXArC134> – Kas orgaaniline toit on tervisele parem? Healthcare Triage.

<https://www.youtube.com/watch?v=1Ec8dZmYI9Y> - Mesilased ja pestitsiidid, Eestimaa Looduse Fond.

http://www.loodusajakiri.ee/eesti_loodus/artikkel2330_2312.html Intensiivpõllumajandus vajab, kuid hävitab tolmeldajaid, Toomas Kukk, Eesti Loodus.

<https://novaator.err.ee/544070/eestis-on-liiga-vahe-mesilasi> - Eestis on liiga vähe mesilasi. Piret Pappel, Novaator.

<http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/toiduohutus/toidugrupid/geneetiliselt-muundatud-toit> - Geneetiliselt muundatud toit, Maaeluministerium.